

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ " СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ "
ФАКУЛТЕТ ПО НАЧАЛНА И ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

1574 София, бул. " Шипченски проход " N 69 а, тел.: 872-08-93

Утвърдил:

Декан:

(проф. д-р Е. Ангелова)

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „ЛОГОПЕДИЯ“
бакалавърска и магистърска степени

1. Предметна област, цел и структура на логопедията като наука. Място на логопедията в системата на науките, връзка с науките, определящи нейния фундамент.
2. Понятиен апарат на логопедията – основни понятия от сферата на медицинските и на поведенческите науки. Различия между по-стария и съвременния понятиен апарат.
3. Дефиниране на езика. Когнитивен аспект и невропсихологична организация на езиковите процеси. Компоненти на езика. Прояви на езикова патология.
4. Дефиниране на говора. Компоненти на говора, анатомо-физиологична организация на говорните процеси. Прояви на говорна патология.
5. Етиология на комуникативните нарушения. Органични (неврологични и биомеханични поражения) и функционални причини за поява на комуникативните нарушения. Роля на социално-психологическите фактори.

6. Теоретични модели на речевата патология. Съвременна класификация на комуникативните нарушения - говорни и езикови нарушения.
7. Изследване на комуникативните нарушения – етапи и процедури за интензивно логопедично изследване и идентификация на симптомите и синдромите на речевата патология.
8. Взаимовръзката диагностика-терапия в логопедията. Видове логопедична терапия – основни и допълващи. Принципи и методи на логопедичната терапия.
9. Гласови нарушения. Етиология и форми на гласовата патология. Симптоми на нарушения на гласа при отделните форми на гласова патология.
10. Гласова терапия – особености на системата и етапите за преодоляване на гласовите нарушения. Методи за постановка на гласа и подобряване на качествата му.
11. Артикуляционни нарушения. Неврологични и биомеханични причини за появата им. Симптоми и обща характеристика на артикуляционните нарушения. Етиология и прояви на специфичните артикуляционни нарушения.
12. Артикуляционна терапия - етапи и съдържание на логопедичната интервенция по преодоляване на артикуляционната патология. Структура и специфика на работата в отделните етапи.
13. Вродени цепнатини на устните и/или небцето (ВЦУН). Видове ВЦУН, етиологични фактори за появата им. Патоанатомия и

патофизиология, сиптомокомплекс на вербални и невербални разстройства при ВЦУН.

14. Съдържание на комплексната система от въздействия за преодоляване на речевата патология при ВЦУН. Значение на хирургическата интервенция. Особенности на френското и на немското направление в логопедията.
15. Плавностни нарушения. Етиология на заекването и запъването. Роля на неврологичните и на социално психологичните етиологични фактори. Вербална симптоматика при заекване.
16. Форми на заекване. Произход и характеристика на подсиндромите на заекване. Роля на лимбичната система. Отражение на патологията върху емоционалното и когнитивното функциониране.
17. Комплексна система за преодоляване на заекването – съдържание, етапи, специфични процедури. Особенности на работата с деца и с възрастни, значение на мултидисциплинарния подход.
18. Придобита дизартрия-анартрия. Неврологична основа и топичен принцип на поява на синдрома. Форми на придобита дизартрия - характеристика на дизартричните разстройства при отделните форми. Соматични и психични изменения.
19. Паркинсонов синдром. Неврологични и говорни нарушения. Диференциална диагноза на дизартричните и апраксияните разстройства. Терапевтична стратегия за преодоляване на говорната апраксия.
20. Детска церебрална парализа (ДЦП) и дизартрия на развитието. Роля на моторните системи – пирамидна и екстрапирамидна, и техните разстройства за поява на ДЦП и дизартрия на развитието. Патоморфологични промени и клинични форми на ДЦП.

21. Дизартрия на развитието. Характеристика на говорните нарушения и на езиковия дефицит, особености на вербалните нарушения в зависимост от клиничната форма на ДЦП. Соматична и психична абнормност при дизартрия на развитието
22. Терапевтични стратегии при дизартрия, съдържание на етапите на логопедичната работа за преодоляване на говорните нарушения. Същност на предречевата рехабилитация при дизартрия на развитието. Значение на комплексната терапия.
23. Афазия. Корови зони, свързани с езика и речта. Етиология, класификация, отражение на афазията върху психичното функциониране. Обяснение на афазичните, гнозисните и праксисните разстройства от позицията на йерархичния модел на вербалната комуникация.
24. Специфика на моторните форми на афазия. Симптоматика на подсиндромите на моторните форми на афазия. Терапевтични стратегии на логопеда в зависимост от спецификата на подсиндромите.
25. Специфика на сензорните форми на афазия. Симптоматика на подсиндромите на сензорните форми на афазия. Терапевтични стратегии на логопеда в зависимост от спецификата на подсиндромите.
26. Езикови нарушения на развитието. Етиология и синдроми на първична и вторична патология. Критичен анализ на трактовката на езиковите нарушения на развитието в медицинския и в лингвистично-поведенческия модел.
27. Първични (специфични) езикови нарушения. Симптоми, отражение върху когнитивните процеси. Диференциална диагностика със сходни състояния. Комплексна система за преодоляване на

първичните езикови нарушения, съдържание на логопедичната работа в първи, втори, трети етап.

28. Обща симптоматика на интелектуалната недостатъчност етиология, степени на проява, отражение върху развитието на детето, особености на вербалното му поведение. Специфика на логопедичната работа при интелектуална недостатъчност.
29. Обща симптоматика на сензорната недостатъчност – етиология, степени на проява, отражение върху развитието на детето, особености на вербалното му поведение. Специфика на логопедичната работа при сензорна недостатъчност.
30. Обща характеристика на аутизма – причини за появата му, прояви, отражение върху психичното функциониране на детето. Особенности на вербалното поведение и специфика на логопедичната работа при ранен детски аутизъм.
31. Дислексия/дисграфия. Придобити нарушения на писмения език и нарушения на овладяването му. Неврологични фактори за тяхната поява. Характеристика на нарушенията на четенето и писането.
32. Когнитивни и емоционално-поведенчески нарушения при дислексия на развитието. Отражение върху социалното функциониране. Инструментариум за преодоляване на нарушенията на четенето и писането. Роля на мултидисциплинарния подход.

Ръководител на катедрата:

(проф. д-р Ц. Ценова)

януари, 2016